

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/181/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814212156
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7814212156.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti M. A. nar. XX. XX. XXXX a P. A. nar. XX. XX. XXXX zastúpených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave deti rodičov P. A. nar. X.X.XXXX bývajúceho v P. na O. ul. č. X zastúpeného JUDr. Františkom Hadušovským advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Rožňave na ul. Cyrila a Metoda 2 a M. A. nar. XX. X. XXXX bývajúcej v G. č. XXX zastúpenej JUDr. Máriou Ďurajovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Rožňave na Nám. 1. mája 11 v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 5P/80/2014-522 z 4.5.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením z 4.5.2018 č.k. 5P/80/2014-522 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upravil styk otca s mal. deťmi do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci určenia výživného a úpravy styku otca s mal. deťmi na čas po rozvode tak, že otec je oprávnený sa s mal. deťmi M. A. a P. A. stretávať každý druhý a štvrtý víkend v mesiaci v sobotu od 9.00 hod., kedy si mal. deti prevezme od matky pred jej bytom do nedele 17.00 hod., kedy mal. deti matke na uvedenom mieste odovzdá. Matke M. A. určil povinnosť mal. deti na dočasný styk s otcom pripraviť, odovzdať a prevziať od otca v stanovený čas na stanovenom mieste. Rozhodol tak na základe už doteraz vykonaného dokazovania vedenom na Okresnom súde Rožňava pod č.k. 5P/80/2014. V predmetnej veci rozsudkom dňa 4.2.2016 konajúci súd manželstvo rodičov mal. detí rozviedol, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal platiť výživné na mal. deti M. a P. po 50,- €, na v tom čase mal. O. 80,- € mesačne a upravil styk otca s mal. deťmi. Odvolací súd na základe odvolania zrušil rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného, úprave styku, trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Na Okresnom súde Rožňava sa vedie aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas do rozvodu manželstva pod č.k. 7P/374/2014. Konajúci súd rozsudkom zo dňa 7.7.2016 po vykonanom dokazovaní zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky, návrh na určenie výživného na mal. deti za obdobie od 1.10.2014 do 30.6.2016 zamietol a zaviazal otca mal. detí prispievať na ich výživu, a to v tom čase ešte mal. O. 80,- € mesačne a na výživu mal. detí M. a P. po 50,- € mesačne počnúc dňom 1.7.2016 do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva rodičov mal. detí. V tomto rozhodnutí rozhodol aj o úprave styku do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Aj proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka mal. detí. Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 7CoP/239/2016-285 z 31.3.2017 zrušil predmetný rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného, zamietavý výrok o návrhu matky o určenie výživného za obdobie od 1.10.2014 do 30.6.2016 a výrok o trovách konania. V rozsahu zrušenia vrátil konajúcemu súdu na ďalšie konanie. Z uvedeného je zrejmé, že v štádiu rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia bol právoplatný rozsudok zo dňa 7.7.2016 vo výroku o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti matky do právoplatnosti rozsudku o rozvode ich manželstva a vo výroku o úprave styku otca s mal. deťmi tiež do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností voči mal. deťom na čas po rozvode

sp.zn. 5P/80/2014 zo dňa 25.8.2016. Rozsudok o rozvode manželstva účastníkov konania nadobudol právoplatnosť dňa 20.10.2016. Konajúci súd v rámci vykonaného dokazovania zistil, že rozsudkom č.k. 7P/91/2017 z 8.3.2018 súd schválil dohodu, ktorú uzavrela matka mal. detí so starou matkou detí N. L. o úprave styku, že má možnosť stretávať sa s deťmi prvý týždeň v mesiaci v piatok od 16.00 hod., kedy si mal. deti prevezme v škole, ktorú deti navštevujú a nasledujúci pondelok o 7.30 hod. mal. deti v škole odovzdá. Matka mal. detí so starou matkou, ktorá je matkou matky mal. detí uzavreli túto dohodu dobrovoľne, na základe vlastného rozhodnutia a zaviazali sa, že matka mal. detí na styk pripraví a odovzdá ich starej matke a stará matka ich matke odovzdá. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 21.3.2018. Zistený skutkový stav konajúci súd posúdil a rozhodol podľa § 360 ods. 1 CMP.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. detí z dôvodov podľa § 355 ods. 2 CSP a nasl. Žiadala, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne v celom rozsahu. V odvolaní vyslovila presvedčenie, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), d), e), f), g) a h) CSP. Dôrazne vytkla konajúcemu súdu, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vyslovila presvedčenie, že neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 360 a nasl. CMP a nárok, ktorému má byť poskytnutá dočasná ochrana nebol osvedčený, zvlášť, keď ide o záujem mal. detí. Poukázala predovšetkým na bytové podmienky otca, ktoré nemá dostatočné na to, aby mohol realizovať každý druhý týždeň styk v priebehu dvoch dní a otec reálne o deti žiaden záujem neprejavuje. Uviedla, že mal. deti uprednostňujú skôr styk so starou matkou zo strany matky mal. detí a na stretnutia s ňou sa tešia. Vyslovila presvedčenie, že otec sa pri kontakte s deťmi nespráva dostatočne zodpovedne, pretože požíva alkoholické nápoje, je labilný, má nezrelý psychický stav a okrem toho čo považuje za veľmi dôležitý prvok týkajúci sa starostlivosti a zabezpečenia výchovy detí je, že otec si neplní vyživovaciu povinnosť. Z uvedených dôvodov nesúhlasila, aby bol upravený styk otca s mal. deťmi pred rozhodnutím vo veci samej, naopak vyslovila presvedčenie, že je žiaduce styk otca s deťmi zakázať. Poukázala súčasne aj na rozhodnutie súdu prvej inštancie, v ktorom bol upravený styk mal. detí so starou matkou, ktorá má oprávnenie stretávať sa s nimi jeden celý víkend v mesiaci. V prípade nadobudnutia právoplatnosti neodkladného opatrenia súdu prvej inštancie, ktorým bol upravený styk otca každý druhý víkend by matka bola reálne ochudobnená o trávenie víkendov s mal. deťmi, pretože by jej zostal len jeden víkend v mesiaci. Aj z tohto hľadiska považuje úpravu styku nariadenú neodkladným opatrením za neprimeranú. Pre úplnosť poukázala aj na to, že súd neodkladným opatrením upravil styk tak, ako to bolo rozhodnuté vo veci samej, pričom rozsudok vo veci samej bol aj v tejto časti zrušený.

3. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec mal. detí. Vyslovil presvedčenie, že konajúci súd rozhodol zákonne, spravodlivo a predovšetkým v prospech mal. detí, ako aj rodiča, ktorému mal. deti nie sú zverené do výchovy. Tvrdenie matky považuje za zavádzajúce v snahe opísať otca ako nezodpovedného, nespoľahlivého a ako osobu, ktorá o svoju rodinu nemá záujem a na druhej strane matka vyzdvihuje seba ako osobu, ktorá pri plnení svojich rodičovských úloh robí všetko pre svoju rodinu. V tejto súvislosti uviedol, že skutočne matka robí všetko, avšak len z hľadiska toho, aby zabránila predovšetkým otcovi kontakt s mal. deťmi. K finančnému zabezpečeniu detí, t.j. plateniu výživného, ktorým matka podmieňuje styk otca s mal. deťmi uviedol, že obvinenie matky týkajúce sa účelového zbavenia sa podnikania, aby minimalizoval vyživovacie povinnosti voči deťom nie sú pravdivé, ale sú naopak zavádzajúce a účelové. Uviedol, že podnikateľskú činnosť musel ukončiť z dôvodu, že už nebol schopný ukončiť dlžoby svojim veriteľom, hrozia mu exekúcie a ďalšie podnikanie už nebolo z jeho strany možné, pretože dochádzalo k ďalšiemu zadlžovaniu a nemohol si plniť svoje záväzky a rovnako ani vyživovacie povinnosti. Napriek tomu, že nebol schopný platiť výživné vo výške určené rozhodnutím súdu, i keď nenadobudlo právoplatnosť svoju povinnosť si vždy dostatočne splnil. Navrhol preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. b) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Podľa § 367 ods. 1 CM neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa. Odvolací súd zdôrazňuje, že dokazovanie má v konaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiachnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného legitimizuje vyhovujúci výrok a ten na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

12. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 a § 66 CMP a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade boli splnené ku dňu jeho rozhodnutia zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože bola osvedčená naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov daná predovšetkým záujmom mal. detí, ktorým v dôsledku zjavného nezvládnutia vzťahov medzi rodičmi hrozí určité nebezpečenstvo nestability výchovného prostredia, keďže vzťahy medzi rodičmi sú narušené, konfliktné, rodičia nie sú schopní akejkoľvek dohody týkajúcej sa stretávania detí s otcom, vzájomne sa rôzne obviňujú, čo následne vyúsťuje ešte do väčších konfliktov medzi nimi, ktoré riešia nevhodným spôsobom, ktoré deti vnímajú, čím môže byť ohrozený ich fyzický a psychický vývin. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem detí, ktorý nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovného prostredia. Posúdenie najvyššieho záujmu dieťaťa je však otázkou právnou, nie skutkovou a pre jeho posúdenie je potrebné vychádzať z práv dieťaťa zakotvených predovšetkým v Dohovore o právach dieťaťa, kde v článku 8 ods. 1 vyplýva, že dieťa má právo na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi a právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných väzkov v súlade so zákonom a vylúčením nezákonných zásahov. Odvolací súd sa stotožnil aj s rozsahom a frekvenciou úpravy styku otca s mal. deťmi, ktorá zodpovedá účelu neodkladného opatrenia, ktorým je dočasná úprava pomerov v nevyhnutnom rozsahu a súčasne zohľadňuje aj vek mal. detí. Odvolací súd je názoru, že takáto úprava styku je v záujme detí, pretože v období do rozhodnutia vo veci samej zabezpečí zachovanie vzťahu s otcom, čím bude zamedzené nebezpečenstvo odcudzenia a zároveň takáto úprava zodpovedá zistenému skutkovému stavu v rámci konania o neodkladnom opatrení. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd musí upraviť styk, ak z okolností prípadu usúdi, že medzi rodičmi pretrvávajú negatívne emócie, ktoré môžu ohroziť realizáciu stretávania, ak má byť stretávanie ponechané len na ich dohodu. Striktná a vykonateľná úprava stretávania eliminuje ďalšie potencionálne

dohadovanie medzi rodičmi, ktoré by zaťažovalo predovšetkým mal. deti. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkové okolnosti dôležité pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré hodnotil vlastnou úvahou, najmä z hľadiska jej hodnovernosti a pravdivosti, ktoré sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia a s týmito sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil. Odvolací súd dodáva, že v danom prípade mal konajúci súd dostatočné informácie, ktoré slúžili ku rozhodnutiu o nariadení neodkladného opatrenia, pretože v danom prípade je dlhodobo vedené konanie vo veci samej, kde už bolo vykonané rozsiahle dokazovanie, na ktoré konajúci súd aj v konaní o nariadení neodkladného opatrenia prihliadol. Vo vzťahu k odvolacím námietkam matky odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ rodičia sú schopní dohodnúť sa na úprave styku otca s dieťaťom v inom rozsahu ako rozhodol súd, dohoda rodičov má prednosť pred rozhodnutím súdu a nič nebráni rodičom, aby túto dohodu realizovali. Zdôrazňuje, že ide o neodkladnú úpravu pomerov účastníkov konania, preto nebolo úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať odvolacími námietkami matky a skutočnosťami tvrdenými otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože tieto sa týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam matky týkajúcim sa vykonaného dokazovania dodáva, že v konaní o nariadení neodkladného opatrenia súd dokazovanie nevykonáva, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že otec osvedčil naliehavosť okamžitej neodkladnej ingerencie súdu do pomerov účastníkov konania a ani argumenty matky v odvolaní nevyvracajú potrebu neodkladnej úpravy pomerov mal. detí. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že v tomto konaní už nebolo predmetom riešenia pomery syna O., ktorý už aj v čase nariadenia neodkladného opatrenia bol plnoletý, a preto na jeho vyjadrenia k predmetu veci neprihliadol. Súčasne odvolací súd dodáva, že nemohol prihliadnuť ani na rozhodnutie súdu o úprave styku starej matky zo strany matky k mal. deťom, pretože k tejto úprave styku došlo na základe dohody matky detí a starej matky, preto túto úpravu styku z hľadiska úpravy styku otca s mal. deťmi nebolo možné zohľadniť.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil a súčasne sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením, preto len na zdôraznenie jeho správnosti uviedol ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).